

i Tusindvis til Rigsdagen var givet den en maaste overdreven Betydning; dog ikke havde et eneste Ord tilovers for den, da den indkom der 16 Dage før Rigsdagens Slutning. Disse Forhold viste noksom, at vort Formaal, at bringe disse Sager igjennem Forhandlingen i Rigsdagen, mødte Vanskeligheder fra forskjellige Sider, navnlig ved de Kræfter, som stode imod, og som tilintetgjorde vore Bestræbelser i den Retning. Det samme Maal have vi sat os i Nar, og derefter have vi anlagt vor Virksomhed i Nar — om hvorvidt det skal lykkes at naae det i Nar, skal jeg ikke udtale mig, det vil Tiden vise. Jeg vil ikke nævne det Ord, hvormed jeg tror bedst at kunne betegne en Optraeden som den, vi her have set; men jeg vil sige, at der hører en meget stor Driftighed til at staa op her i Salen og antaste os for Mangel paa Virksomhed med Hensyn til disse Sager.

Dinesen: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden (Krabbe): Jeg skulde dog først bemærke, at efter den Anledning, som Betænkningen har givet, har jeg ikke lagt nogen Hindring i Veien for dette, som dog egentlig er en Digression fra Sagen; nu tror jeg imidlertid, at det er paa Tide at vende tilbage til Sagen. Naar det ærede Medlem vil have Ordet, skal jeg give ham det efter hans Tur; det ærede Medlem har hidtil faaet det før sin Tur. Den ærede Ordfører har Ordet.

Ordføreren (Holstein-Ledreborg): Det har undret mig meget at se den Modstand, der er reist fra Regeringens Side, og den kjølige Tilslutning, der har fundet Sted fra de Herrer Sagtyndiges Side — ja, der er jo kun 2 Saadanne for Marinens Vedkommende heri Salen —, som er viist det af vore Forslag, der gaar ud paa at oversføre Forterne til Flaaden. Det har undret mig saa meget mere at se dette, som det dog er en bekjendt Sag, at det ikke er mere end et Nar siden, at den daværende Marineminister indbragte et Forslag til Oprettelse af en Flaadestation ved Agersøfjorden med Befæstninger, og jeg maa dog formode, at det var Meningen, at disse Forter skulde lægges ind under Marinen, eller var det den daværende Marinebestyrelses Mening at lægge dem ind under Landhæren? Hvis det den Gang var Meningen, at Flaadestationen skulde lægges ind under Marinen, forstaaer jeg ikke — og det undrer mig meget at det ikke er blevet fremhævet fra Regeringens Side — hvorfor man nu har saa Meget imod at gjøre det samme Skridt med Hensyn til de Forter, der bestaa. De Forter, vi have, maa efter min Formening lægges ind under Søværnet, ikke blot af de Grunde, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Luzen) nævnte, nemlig af

Hensyn til Kommandoene, men — for at sige det rent ud — af Mistillid fra vore Side til, at Kommandoene vil blive ført saaledes fra Landofficerernes Side, som den bør føres, og — jeg siger det igjen — fordi det fra den anden Side, og navnlig fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds, bestemt blev hævdet, at han i saa Henseende ingen Betænkelighed havde. Det ærede Medlem sluttede sig paa en Maade til Marine-ministeren, idet han sagde, at det var let for Landofficererne at bedømme noget Saadant, som hvorledes der skulde stydes paa Skibe, ja han gik endog saa vidt at sige, at selv Laktien kunde bedømmes af Landofficerer. Jeg forstaaer det slet ikke. Jeg har den største Respekt for Sagtyndskaben, saasnart den dokumenterer og beviser sine Grunde lige over for os; men Sagtyndskaben kan ikke forlange, at vi skulde tro alt, hvad der siges. Hvorledes det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds kan paastaar, at det skulde være muligt for en Landofficer at kommandere paa Forterne, eller at en Artilleriofficer, som maaste nylig er kommen derud, og som kun kjender grumme Lidt til det Hele, skulde kunne forstaa et Flaadengreb i alle dets Bevægelser, satter jeg ikke. Jeg vil endog tillade mig at sige, at det kan være vanskeligt for dem at se, om Skibene seile, eller om de staa paa Grund, og det er ikke saa mærkeligt, thi det har arriveret, at Søofficerer ikke have været saa heldige at kunne finde Forskjellen derimellem. Det var i forrige Krig, at et saadant Tilfælde indtraf, som er almindelig omtalt, og som jeg derfor ikke nærmere skal betegne. Jeg tror, de Herrer vide, at der er indtruffet et saadant Tilfælde, hvorom det er en almindelig Fortælling, at en Mand ikke kunde se, om et Skib stod paa Grund eller om det seilede. Den høit-ærede Minister bemærkede, at det gjorde ikke Noget, om man kjendte Laktien eller ikke; det havde kun Betydning for Seilskibene. Jeg forstaaer ikke, at der ikke skulde eksistere en maritim Lakti for Pantserfibe eller andre Dampfibe. De skulde altsaa ikke seile op i Slagorden, eller have en bestemt Plan, efter hvilken de gjorde deres Angreb paa Forterne. Det skulde kunne se saaledes, at Landofficerer kunde forstaa det, omtrent som naar man traf en Skive forbi, hvorpaa de kunde styde. Ja, naar Landofficererne iforveien som til en Mangøver vare instruerede om, hvorledes det Hele skulde gaa for sig, tvivler jeg ikke om, at de kunde gjøre Fyldest; men naar Tjenden ikke har været saa venlig at fortælle dem, hvorledes Angrebet skal finde Sted, tror jeg ikke, det vil lykkes dem at tage en saadan Del i Kampen, som der skal tages. Forøvrigt skal jeg slutte mig til den Bemærkning, som kom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Luzen), at det er uheldigt, at Kommandoforholdene ere delte paa Bandet, og dette bliver i høi Grad illustreret ved en Bemærkning, der findes i Madene i disse